

Memo

Aan
Ministerie SZW
Van
Sprenkels

Datum
26 juli 2024
Ons kenmerk
S-2024-1486

Pagina Initialen
1 van 2 KBI

Reactie consultatieversie wetsvoorstel Wet toezeggingen pensioenonderwerpen

Reactie

Naam	Sprenkels
Plaats	Amsterdam
Datum	27 juli 2024

Hierbij geven wij u artikelsgewijs onze reactie op de consultatieversie van het wetsvoorstel 'Wet toezeggingen pensioenonderwerpen'. Hetgeen wij hierin opmerkingen over de artikelen van de Pensioenwet geldt onverkort voor de overeenkomstige artikelen in de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Artikel 220g PW

Ten aanzien van het bepaalde in aangepaste artikel 220g lid 8 PW merken wij het volgende op. Dit artikellid betreft een analoge formulering ten behoeve van het aanspraakgerechtigde kind als het bepaalde in artikel 220g lid 3 PW ten behoeve van de aanspraakgerechtigde partner. Het betreft het beschikbaar houden van de vóór het overgangstijdstip (transitiedatum) opgebouwde aanspraak op wezenpensioen (wezenpensioen) voor de persoon, die vóór het overgangstijdstip volgens de oude kind definitie als kind aanspraakgerechtigde was voor dit wezenpensioen op opbouwbasis. Onze vraag hierbij is of dit ook geldt voor een persoon, die na het overgangstijdstip volgens de oude kind definitie als kind kwalificeert.

In de parlementaire behandeling is in dit verband door de minister duidelijk gemaakt, dat in een 'onbepaald partnersysteem', het 'beschikbaar houden' ook geldt voor personen, die na het overgangstijdstip als partner volgens de oude partnerdefinitie kwalificeerden. Zie Eerste Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 067, H, p. 69:

Vallen toekomstige partners, die voldoen aan de oude partnerdefinitie uit de pensioenregeling, bij een onbepaald partnersysteem wel of niet onder de reikwijdte

van artikel 220g lid 3?

Zij vallen inderdaad ook onder de reikwijdte van artikel 220g lid 3. De essentie van het derde lid van artikel 220g is dat de dekking die de deelnemer heeft bij overlijden vóór pensioendatum op het transitiemoment, behouden blijft. De vraag of de deelnemer een partner heeft, is bij een onbepaald partnerpensioen namelijk pas relevant op moment van overlijden van de deelnemer of bij een scheiding.

Het is voor het aanspraak maken op het overgangsrecht daarom niet nodig dat de partner er op het transitiemoment is. Het kan dan dus ook gaan om persoon die na het transitiemoment de partner is geworden van de deelnemer. In het kader van het overgangsrecht geldt dat de partnerdefinitie van vóór de transitie van toepassing is, aangezien het ook gaat om het recht op nabestaandenpensioen dat voor het transitiemoment is opgebouwd.

Aangezien de meeste pensioenuitvoerders doorgaans uitgaan van een ‘onbepaald kindsysteem’ zal naar wij aannemen het voorgaande ten aanzien van een aanspraak op wezenpensioen analoog van toepassing zijn op kinderen van de (gewezen) deelnemer, die na het overgangstijdstip kind zijn geworden van de (gewezen) deelnemer volgens de oude kind definitie, zoals deze gold vóór het overgangstijdstip.

De vraag is voorts of in het wetsvoorstel verduidelijkt of anderszins bevestigd kan worden dat het voorgaande ook geldt in een ‘bepaald partnersysteem’, dan wel eventueel in een ‘bepaald kindsysteem’. De wettekst geeft hierover naar onze opvatting thans onvoldoende uitsluitel. In een ‘bepaald partner/kind systeem’ kan immers naar de letter van de artikel 220g lid 3 en lid 8 PW wél bepaald worden of een persoon vóór het overgangstijdstip als partner of kind aanspraakgerechtigde was voor het opgebouwde partner- of wezenpensioen. Volgens de letterlijke interpretatie van deze artikelleden zou dan gelden, dat het bepaalde in artikel 220g lid 3 en lid 8 PW niet geldt, als een persoon na het overgangstijdstip als partner of kind aanspraakgerechtigde zou worden voor het partner- of wezenpensioen. Zoals bekend, betreft het hier immers geen opgebouwde (FTK-)aanspraken op partner- of wezenpensioen. Deze aanspraken of de waarde hiervan kunnen als een ‘verzekering’ beschikbaar te worden gehouden voor de begunstigden.

Indien het voorgaande daarentegen ook geldt in een ‘bepaald partner/kindsysteem’, dan ontstaat in alle gevallen (dus in een bepaald én in een onbepaald partner/kindsysteem’) de situatie dat een persoon, die voor of na het overgangstijdstip kind of partner was of is geworden volgens de oude partner- of kind definitie aanspraakgerechtigd blijft tot de opgebouwde aanspraken op partner of wezenpensioen. Personen die na het overgangstijdstip kind of partner is geworden volgens de nieuwe (wettelijk geüniformeerde) partner- of kind definitie krijgen daarnaast aanspraak op de nieuwe risicodekking voor het partner- en wezenpensioen. Gezien het feit dat er verschillen kunnen ontstaan tussen de oude en nieuwe (wettelijk geüniformeerde), kan het derhalve voor blijven komen, dat zij wél in aanmerking komen voor het nieuwe partner- of wezenpensioen (volgens de nieuwe definitie), maar niet voor de aanspraken op opgebouwd partner of wezenpensioen (volgens de oude definitie) en omgekeerd.

Wij vernemen hierop graag uw gemotiveerde reactie en toelichting.

Het in artikel 220g Pensioenwet genoemde overgangsrecht nabestaandenpensioen (partnerpensioen én na implementatie van het wetsvoorstel ook wezenpensioen) schrijft niet voor hoe een pensioenuitvoerder de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen moet inpassen in het nieuwe stelsel in de situatie dat wordt ingevaren en er sprake is van 'eerbiedigende werking' van deze opgebouwde aanspraken. De minister heeft in de parlementaire aangegeven dat het kader van artikel 220g PW voldoende helder zou zijn en dat er daarom geen aanleiding of noodzaak is om in lagere regelgeving vast te leggen op welke wijze pensioenuitvoerders het overgangsrecht in de praktijk moeten invullen.

De antwoorden bij de tweede vragenronde van de parlementaire behandeling in de Tweede Kamer bevestigen, dat een pensioenuitvoerder de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en wezenpensioen na de overgang niet per se hoeft te 'verzekeren'. Deze aanspraken moeten uiteraard wel gedekt en beschikbaar blijven. Pensioenuitvoerders kunnen dit overgangsrecht inpassen in het nieuwe stelsel door het toevoegen van vermogen (zijnde de waarde van het opgebouwd nabestaandenpensioen) aan een collectieve reserve of door het toevoegen van vermogen aan het persoonlijk pensioenvermogen van de individuele deelnemers. Op grond van onze voorlopige ervaring kiezen veel pensioenuitvoerders kiezen voor dit laatste. In dat geval gaat de waarde ook mee met toekomstige (collectieve en individuele) waardeoverdrachten en blijft deze waarde bij een opvolgende pensioenuitvoerder beschikbaar voor de individuele deelnemer. Bij toevoeging van deze waarde aan een collectieve reserve is dat niet het geval.

Onze vraag hierbij is of de minister het kader van artikel 220g PW ook na aanpassing op grond van de onderhavige wetsvoorstel nog steeds voldoende helder vindt er geen aanleiding of noodzaak is om in lagere regelgeving vast te leggen op welke wijze pensioenuitvoerders het overgangsrecht in de praktijk moeten invullen.

Artikel 220h PW

Wij verwelkomen de verruiming van artikel 220h (onderdeel G van het consultatiedocument). De voorwaarde dat de onderneming van de werkgever heeft opgehouden te bestaan is vervallen. Wij vragen de minister niettemin nog wel aandacht voor de volgende praktijksituaties.

In artikel 220h lid 1 sub c is opgenomen, dat sprake moet zijn van 'het recht op de premievrije voortzetting' dat is ontstaan vóór het tijdstip dat het fonds sloot voor actieve (FTK) opbouw, dan wel vóór het tijdstip dat het reeds gesloten fonds de uitvoering van de gewijzigde regeling heeft ondergebracht bij een andere pensioenuitvoerder. Wij stellen voor om in dit artikellid te verduidelijken (op dezelfde voet als artikel 220ha lid 2 sub a. PW), dat het recht op premievrije voortzetting tevens betrekking heeft op werknemers, die reeds vóór de genoemde tijdstippen ziek zijn geworden als bedoeld in de Ziektewet en na deze tijdstippen arbeidsongeschikt zijn geworden op basis waarvan premievrijstelling is of wordt verleend.

In artikel 220h lid 1 sub d is opgenomen, dat het overgangsrecht voor premievrije voortzetting bij gesloten fondsen niet van toepassing is, als het gesloten fonds overgaat tot wijziging van de gesloten (FTK) regeling in een Wtp-premiereregeling en vervolgens gaat 'invaren' op de voet

van artikel 150m PW. Wordt immers voor 'invaren' gekozen, dan wordt de pensioenregeling gewijzigd en worden alle aanspraken en rechten omgezet, dus ook voor de arbeidsongeschikte deelnemers met het recht op de premievrije voortzetting.

Wij merken hierbij op, dat in de situatie van een gesloten fonds dat gaat 'invaren' alleen voor de beperkte groep arbeidsongeschikte deelnemers de nieuwe regeling met een vlakke premies moet worden vorm gegeven. Juist de wijziging in opbouw en premiesystematiek voor die groep kan grote verschillen opleveren in pensioenresultaten, die vervolgens binnen een compensatieperiode van maximaal 10 jaar adequaat gecompenseerd moeten worden. Voor de grote groep inactieven (gewezen deelnemers en pensioengerechtigden) bij een gesloten fonds dat gaat 'invaren' is er 'slechts' sprake van omzetting van aanspraken en rechten in persoonlijke pensioenvermogens. Dit maakt het 'invaren' extra complex en kostbaar.

Bij de toelichting op het wetsvoorstel is in dit verband in zijn algemeenheid gesteld, dat in de praktijk het aantal deelnemers dat recht heeft op premievrije voortzetting beperkt is en dat gesloten fondsen hierdoor worden gedwongen om voor deze relatief kleine groep deelnemers een nieuwe pensioenregeling op te zetten of bij een andere pensioenuitvoerder onder te brengen. *"Het gevolg hiervan is dat gesloten fondsen voor een relatief kleine groep deelnemers relatief hoge kosten moeten maken voor het opzetten van een nieuwe pensioenregeling. De regering is van mening dat dit ongewenst is."* Dit geldt naar ons oordeel onverkort voor een gesloten pensioenfonds dat wel gaat 'invaren'.

Hierbij loopt het gesloten fonds tegen de juridische complexiteit aan, dat de werkgevers (samen met vertegenwoordigers van werknemers) ook de bestaande pensioenovereenkomst met de arbeidsongeschikte (ex-)werknemers zullen moeten wijzigen, terwijl zij in de meeste gevallen al sinds zeer lange tijd uit dienst zijn. Werkgevers met gesloten fondsen hebben tot slot een voor de bestaande actieve pensioenregeling doorgaans een nieuwe pensioenregeling getroffen bij een andere pensioenuitvoerder. Deze andere pensioenuitvoerder is in beginsel op voorhand niet bereid om de groep arbeidsongeschikte deelnemers over te nemen in de nieuwe pensioenregeling (het betreft doorgaans zogenaamde 'slechte risico's'). Deze complexiteiten en kosten nopen deze gesloten pensioenfondsen om alsnog niet 'in te varen'. Dat lijkt ons niet wenselijk en ook niet evenwichtig.

Om die reden vragen wij tot slot aandacht voor gesloten fondsen die wel gaan 'invaren'. Het zou deze fondsen zeer baten als artikel 220h PW het tevens mogelijk zou maken, dat deze fondsen alleen voor de groep arbeidsongeschikte deelnemers, die recht hebben op premievrije voortzetting, een collectieve waardeoverdracht mogen uitvoeren op de voet van artikel 83 PW en/of 84 PW, waarbij de bestaande premievrije voortzetting voor deze groep ongewijzigd kan worden voortgezet. Daartoe zal het artikel slechts beperkt aangepast behoeven te worden.

Sprenkels

Amsterdam, 26 juli 2024